

Sortimentslista - Annorlunda ätligt - År 2017 - Ulriksdals Trädgård på Kivik

Här presenteras vårt sortiment i plantskolan år 2017 av "Annorlunda ätligt". Här har vi samlat lite udda fruktträd, bärbuskar och träd med goda nötter och frukter.

Välkommen att besöka vår webb, www.edafos.se/tradgard, för mer information. Vi kan inte garantera att alla arter/sorter finns kvar till försäljning. Bilder finns på vår webb.

2017-03-05

Sida 1 av 5

Actinidia

Aktinidiasläktet

Släktet består av buskar och klättrväxter som växer vilt i östra Asien. Kiwifrukten liksom flera andra klättrande växter ingår i släktet. De flesta arter är dioika, dvs med skilda han- och honplantor.

Actinidia arguta

Krusbärsaktinidia

Actinidia arguta "Issai"

Klättrande buske. Denna sort är till skillnad från arten självpollinerande, dvs det behövs inte han- och honplanta för att få frukt. De välsmakande frukterna mognar sent på hösten och är mindre än vanliga kiwifrukt, men betydligt mer välsmakande. Härdig i zon I.

Finns i storlek: Buske, C2

Castanea

Kastanjesläktet

Lövfällande träd från norra halvklotets tempererade områden. De har alla ätbara frukter omslutna av ett karakteristiskt taggigt skal. Det är de enda nötterna som innehåller c-vitamin; lika mycket som citron. Han- och honblommor är skilda, men finns på samma träd.

Castanea sativa

Äkta kastanj

Castanea sativa 'Lyon'

Denna franska sort skiljer sig i några avseenden från arten. Sorten blir betydligt mindre och räkna med en höjd av 6 - 8m efter många år, medan arten kan bli minst dubbelt så hög. 'Lyon' är också mycket rikbärande med stora nötter. Även unga träd av 'Lyon' ger frukter. Det finns endast en nöt i varje frukt, till skillnad från arter som har två till tre mindre nötter i varje frukt. Fruktsättningen stimuleras om det finns två träd av olika sorter. Den trivs bäst i sol till halvskugga, väl-dränerad normal trädgårdsjord och i zon I-II.

Finns i storlek: 80-100 cm, C7

Finns i storlek: 200-220 cm

Citrus

Citrusläktet

Ett släkte med många gamla kulturväxter, som t ex citroner och apelsiner. De är städsegröna buskar eller mindre träd. De allra flesta är frostkänsliga och bara ett fåtal sorter kan odlas på friland i Sverige. Däremot är de populära att odla i kruka som vinterförvaras ljus och frostfritt.

Citrus trifoliata

Citrontörne

Lövfällande buske med kraftiga taggar. Trots det engelska namnet "Japanese Bitter Orange" härstammar den från Kina och Korea. Doftande vita blommor. Gula citronliknande frukter som dock ej är speciellt smakliga. Hette tidigare Poncirus trifoliata, men anses nu tillhöra citrusläktet. Arten används som grundstam för citrusfrukter. Trivs bäst i näringsrik jord, soligt och skyddat läge. Detta är den allra härdigaste arten inom citrusläktet och påstås klara ner till -20C.

Finns i storlek: 60-80 cm

Corylus

Hasselsläktet

Släktet består av ca 10 arter i den norra tempererade zonen. De har ätbara frukter. Efter björken var hassel det trädslag som först invaderade Skåne efter förra istiden och arten C. avellana är fortfarande ett vanligt träd i stora delar av Sverige; upp till zon V.

Corylus avellana

Corylus avellana 'Cosford'

Detta är en av de bästa sorterna som ger mycket stora och välmatade nötter. Hassel kräver pollinering från en annan sort eller från vildhassel, så plantera två sorter. Trivs bäst i sol till halvskugga, normal trädgårdsjord och i zon I-IV.

Finns i storlek: 80-100 cm

Corylus avellana 'Red Majestic'

Liten buske som kan bli 2-3 m hög med "skruvade" kompakta grenar och klart röda blad. Både fröställningar och frukter är dessutom rödfärgade. Trivs bäst i näringsrik jord, i sol till halvskugga och i zon I-IV.

Finns i storlek: 25-30 cm

Cydonia**Kvittensläktet**

Medelstort fruktträd vars frukter redan grekerna njöt av. Finns endast en art, *C. oblonga*, som har två varieteter. Var. *Maliformis* med runda äppelliknande frukter och var. *Pyriformis* med avlånga, päronliknande frukter. Frånsett fruktens form är de två varieteterna likartade.

Cydonia oblonga**Kvitten****Cydonia oblonga****'Leskovacka'**

Medelstort lövfällande träd med vita eller ljusrosa blommor på våren. Stora blad. Ger stora äppelformade frukter sent på hösten. Att äta dem färska är inte att rekommendera, eftersom de innehåller mycket garvsyra, men däremot går det att göra underbar marmelad av frukterna. De gula frukterna sprider dessutom väldoft. Kvitten har ett grunt rotsystem och bör odlas i fuktig mark med svagt sur markreaktion. Härdig i zon I-II. Planteras i soligt läge. Denna självfertila sort är kraftigväxande och har stora frukter.

Finns i storlek: 175-200 cm

Cydonia oblonga 'Vranja'

Medelstort lövfällande träd med vita eller ljusrosa blommor på våren. Stora blad. Ger stora päronformade frukter sent på hösten. Att äta dem färska är inte att rekommendera, eftersom de innehåller mycket garvsyra, men däremot går det att göra underbar marmelad av frukterna. De gula frukterna sprider dessutom väldoft. Kvitten har ett grunt rotsystem och bör odlas i fuktig mark med svagt sur markreaktion. Härdig i zon I-II. Planteras i soligt läge. Denna självfertila sort är kraftigväxande och har stora frukter.

Finns i storlek: 150-175 cm

Ficus**Fikusläktet**

Detta är ett stort släkte från huvudsakligen tropiska och subtropiska områden. De har alla karakteristiska skenfrukter. Vissa arter används som inomhusväxter i Sverige. I södra Sverige kan vi också i trädgården odla arten Fikon som också givet namn till hela släktet.

Ficus carica**Ficus carica 'Bornholms Diamant'**

Arten härstammar från Turkiet och västra Asien, där den också har odlats under 1000-tals år. Den känns lätt igen på de stora handflikiga bladen. Under soliga somrar kan de också ge frukt i Sverige. Gruppen 'Bornholmsfikon' anses vara något mer härdig än arten och rekommenderas för de som vill prova att odla fikon på friland. Fruktämnet anläggs sommaren innan och Bornholmsfikon behöver ingen pollinatör. Trivs bäst i soligt läge och i zon I. Fikon går utmärkt att odla i kruka som vinterförvaras svalt.

Finns i storlek: 50-60 cm, C5

Finns i storlek: 80-100 cm

Ficus carica 'Brown Turkey'

Mindre träd eller buske som ger ätliga frukter. Självfertil. En av de härdigaste fikonsorterna. Trivs bäst i soligt och skyddat läge och normal trädgårdsjord. Speciellt unga plantor bör vintertäckas. Även i Skåne händer det efter kalla vintrar att skotten fryser ner på vintern. Men nya skott utvecklas.

Finns i storlek: Buske, C2

Juglans**Valnötssläktet**

Släktet består av ca 15 arter av lövfällande träd från norra hemisfären. De är alla parbladiga med uddblad och har ätliga nötter. Liknande släkten i valnötsfamiljen är *Carya*, hickory, och *Pterocarya*, vingnöt. De olika valnötsarterna trivs bäst i soligt läge och i en rel bördig jord.

Juglans regia**Valnöt**

Snabbväxande träd med bred krona som kan bli 15-20 m högt efter många år. Härstammar från sydöstra Europa och Mindre Asien. Grå bark. Ätliga frukter. Trivs bäst i näringsrik jord och soligt läge. Härdig i zon I.

Finns i storlek: 60-80 cm

Finns i storlek: 80-100 cm

Juglans regia 'Broadview'

Detta är en nyare förädling som är mera svagväxande och blir lägre än arten; cirka 8-12 m efter många år. Den ger rikligt med stora nötter. Närvaro av pollinatör kan öka skörden, men är inte helt nödvändigt. Även unga plantor sätter frukt. Trivs bäst i soligt läge, väl-dränerad och mullrik jord samt i zon I.

Finns i storlek: 150/+

Juglans regia 'Mars'

Denna tjeckiska sort blir något större än 'Broadview' och kan bli 10-15 m hög efter många år. Sorten är också lite härdigare och bör klara sig väl i zon II. Den ger rikligt med frukter och även på unga träd. Den är självfertil, men en pollinatör kan ytterligare öka skörden. Trivs bäst i soligt läge, normal trädgårdsjord och i zon I-II.

Finns i storlek: 150 cm/+

Mespilus**Mispelväxter**

Släktet består av två arter av lövfällande träd eller buskar. Den ena arten, *M germanica* härstammar från sydvästra Asien. Den andra arten, *M. canescens*, upptäcktes så sent som 1990 i Arkansas i USA och det finns endast 25 kända exemplar av arten.

Mespilus germanica**Mispel**

Detta är ett mindre lövfällande träd med vackra vita blommor som kommer lite efter äppelträden, vackra gula och orange höstfärger samt säregna frukter som man kan göra gelé och chutney av. Detta var ett viktigt frukträd under antiken och i det romerska väldet. Numera är det ovanligt i västvärlden, men väl värt att prova. Frukterna ska plockas sent och eftermogna innan de används. Den är självfertil så det räcker med ett träd för att få frukter. Ska ej förväxlas med japansk mispel som är en helt annat släkte och som inte kan odlas på friland i Svefrige. Mispel trivs bäst i soligt läge och i de flesta jordar som är någorlunda väl-dränerade. Härdig i zon I-II.

Finns i storlek: 40-60 cm

Mespilus germanica 'Nottingham'

Denna engelska sort är något mer upprättväxande än arten och anses också ha den godaste smaken av alla mispelsorter! Den blir en buske 3-5m hög som får vackra vita blommor lite efter äppelblomningen. På hösten kommer de små säregna frukterna som man kan göra underbar gelé av. Men då måste frukterna först eftermogna. Trivs bäst i soligt läge, normala trädgårdsjordar och i zon I-II.

Finns i storlek: halfstem

Morus**Mullbärssläktet**

Släktet består av drygt 10 arter av lövfällande träd från tempererade områden i norra halvklotet. Endast de fruktbärande arterna *M. alba* och *M nigra* är aktuella för odling i Sverige.

Morus nigra**Svart mullbär**

Buske som kan bli 3-4 m hög och lika bred. Mörkröda/svarta välsmakande frukter på hösten. Har större frukter än sorten 'Mulle', men är ej så härdig som denna. Trivs bäst i soligt läge och i zon I-II.

Finns i storlek: 30-50 cm

Finns i storlek: 60-80 cm

Finns i storlek: 2 år

Prunus**Plommonsläktet**

Ett stort släkte från norra halvklotet där många arter har ätliga stenfrukter som tex körsbär, plommon och persika.

Prunus armeniaca**Aprikos****Prunus armeniaca 'Goldcot'**

En av de härdigaste aprikoserna som dessutom är självfertil och resistent mot flera besvärliga sjukdomar. Sorten togs fram i Michigan i norra USA. Den blir ett mindre träd, 3-5 m högt och nästan lika brett. Passar utmärkt att spaljera på en södervägg! Rosa blommor på våren. Om nattfrost rekommenderas att skydda blommorna med väv. Den ger rikligt med orange välsmakande frukter. Trivs bäst i soligt och skyddat läge, väl-dränerad normal trädgårdsjord och i zon I-II.

Finns i storlek: 125 cm/+

Prunus armeniaca 'Hargrand'

Ett kraftigväxande aprikosträd som brukar bära rikligt med söta och saftiga aprikoser! Sorten kommer från Kanada och tillhör de härdigare aprikoserna. Rosa, självfertila blommor på våren. Den blir ett mindre träd på 3-4 m och knappt lika brett. God sjukdomsresistens. Trivs bäst i soligt och skyddat läge, väl-dränerad jord och åtminstone i zon I-II.

Finns i storlek: 125 cm/ +

Prunus dulcis**Mandel****Prunus dulcis 'Nikitas Pride'**

Denna sort härstammar från Nikitas Botaniska Trädgård i Jalta, Ukraina och har två egenskaper som gör den intressant för odling i Sverige. Dels blommor den mycket sent på våren i jämförelse med andra mandelsorter. Detta minskar risken att blommorna fryser och fruktsättning uteblir. Dessutom tillhör den de mera vinterhärdiga sorterna. I USA anges härdigheten till USDA zon 5. Ta gärna en pensel och hjälp till med pollineringen eftersom bina kanske inte vaknat då den blommor. Det blir rikare fruktsättning om man har ytterligare någon sort. Plantera i soligt och skyddat läge, väl-dränerad jord och i zon O-I

Finns i storlek: 150 cm/+

Prunus dulcis 'Robijn'

Detta är en holländsk sort som blivit mycket uppskattad i stora delar av England. Blomningen är spektakulär med lite mörkare rosa blommor än de flesta andra mandelsorter. Fastän den sägs vara själv-fertil förbättras fruktsättningen och det finns andra mandelträd i närheten. Pensla gärna blommorna för att förbättra pollineringen. Trivs bäst i soligt och skyddat läge, väl-dränerad jord och i zon O-I.

Finns i storlek: 150 cm /+

Prunus persica**Persika****Prunus persica 'Frost'**

Detta är en relativt ny fördädling från USA med god härdighet. Den ger rikligt med gulröda svagt ludna frukter som har välsmakande gult fruktkött. Dessutom har sorten god motståndskraft mot krussjuka. Den blommor tidigt på våren med ljusblåa blommor. Vid nattfrost bör trädet täckas med fiberduk så att blommorna inte fryser. Trädet är självfertil, dvs även ett enstaka träd ger frukt. Den bör planteras i soligt och skyddat läge, väl-dränerad jord och i zon I-II(III). Det är viktigt med en ordentlig planteringsgrup, minst 50 cm djup som har god dränering.

Finns i storlek: 125 cm/+ C10

Prunus persica 'Riga'

Liksom 'Frost' är detta en relativt ny och härdig sort. 'Riga' kommer som namnet antyder från Baltikum. Den ger rikligt med gulröda svagt ludna frukter som har välsmakande gult fruktkött. Dessutom har sorten god motståndskraft mot krussjuka. Den blommor tidigt på våren med ljusblåa blommor. Vid nattfrost bör trädet täckas med fiberduk så att blommorna inte fryser. Den påstås vara något härdigare än sorten 'Frost'. Trädet är självfertil, dvs även ett enstaka träd ger frukt. Den bör planteras i soligt och skyddat läge, väl-dränerad jord och i zon I-III. Det är viktigt med en ordentlig planteringsgrup, minst 50 cm djup som har god dränering.

Finns i storlek: 125 cm/+

Pyrus**Päronsläktet**

Ett släkte med lövfällande träd och buskar från tempererade områden i den gamla världen.

Pyrus pyrifolia**Sandpäron****Pyrus pyrifolia 'Shinko'**

För 40 år sedan åt vi i Japan den mest fantastiska frukt vi någonsin smakat. Nu har vi ett planterat i trädgården och har åter fått uppleva den krispiga, söta och fruktiga smaken. Helt väsenskielt från de omogna exemplar som du ev kan finna i butiker. Fastän vi bor i Sveriges äppeldistrikt så smakar detta äppelpäron, eller sandpäron, som en gudarnas frukt. Trivs bäst i soligt läge, normal trädgårdsjord och åtminstone i zon I.

Finns i storlek: Halfstem 120 cm/ 100

Pyrus pyrifolia 'Shinsui'

Denna japanska sort anses vara en av de godaste och sötaste av alla sandpäron. Dessutom mognar frukterna tidigare än på många andra sorter. Bör ha tillgång till annan päronsort för korspollinering. Trivs bäst i soligt läge, normal trädgårdsjord och åtminstone i zon I.

Finns i storlek: Halfstem/ 120 cm / 10

Antal olika arter: 11

Antal olika arter och sorter: 23